

Maatschappelijke stage in de sport

In 2011 is de invoering van de maatschappelijke stage een feit. In *Lichamelijke Opvoeding 6* uit 2007 stond een artikel over het voornemen van het kabinet om gelden beschikbaar te stellen voor dergelijke stages. Een experiment van NISB met vier middelbare scholen met een stage in de sport resulteerde in positieve conclusies. We zijn twee jaar verder en er ligt een compleet plan hoe om te gaan met stage in de sport. Van een vijfstappenplan voor de school tot een overzicht met welke voordelen de maatschappelijke stage kan bieden voor sportorganisaties.

Door: Hans Dijkhoff

Met ingang van 2011 moeten de leerlingen in het voortgezet onderwijs een vast aantal uren stage lopen bij maatschappelijke organisaties. Voor vwo-leerlingen is de maatschappelijke stageduur 72 uur, voor havo-leerlingen 60 uur en voor vmbo en praktijkonderwijs geldt 48 uur. Zoals jullie weten is de sport de sector waar in Nederland de meeste vrijwilligers werkzaam zijn. Toch zie je bij verenigingen nog steeds een gebrek aan kader. Door ervoor te zorgen dat veel leerlingen kiezen voor een stage bij de sportvereniging kunnen we een bijdrage leveren dat gemis op te vangen. Natuurlijk is het zo dat niet iedere leerling geschikt is voor een stage in de sport. Als je niets met kinderen en/of sport hebt, wordt het een probleem. Gelukkig zijn er voor hen nog allerlei andere mogelijkheden, maar in dit artikel zetten we die in de sport op een rij.

In de sport

Met de ervaringen en de aanbevelingen die in 2007 zijn gedaan is door NISB een stappenplan ontwikkeld voor scholen. Daarin staat een vijftal stappen die je als sectie LO kunt gebruiken om de maatschappelijke stage binnen de sport goed op de rails te zetten.

Deze vijf stappen worden stuk voor stuk verder uitgewerkt. Als voorbeeld de uitwerking in delen van de eerste stap.

- Creëren van intern draagvlak.
- Samenstelling van het projectteam.
- Projectteam maakt project- en actieplan.
- Plaatsbepaling maatschappelijke stage binnen de school.

Stap 1 Voorbereiding: creëren van randvoorwaarden

Allereerst moeten intern, dus binnen de school, de juiste randvoorwaarden worden gecreëerd voor het organiseren van maatschappelijke stages in de sport. De directie en betrokken collega's moeten het zien zitten, mensen moeten worden vrijgespeeld om er tijd in te kunnen steken, een projectteam

moet op poten worden gezet en bedacht moet worden welke plek de maatschappelijke stage in het curriculum krijgt.

Stap 2 Oriëntatie: op zoek naar geschikte stageplekken

Zodra de juiste randvoorwaarden aanwezig zijn is oriëntatie op het veld nodig. Is er een lokale stagemakelaar aanwezig die de school kan ondersteunen bij de werving van sportstages?

Welke sportorganisaties zijn er in de omgeving? In hoeverre staan zij open voor maatschappelijke stages? Beschikken zij over interessante stageplekken? Kunnen zij voldoende begeleiding bieden? Ook communicatie richting leerlingen, ouders en andere betrokkenen valt onder deze stap.

Stap 3 Introductie: stageoriëntatie en -keuze

Vervolgens is het zaak leerlingen - ter voorbereiding op hun stage - te introduceren in het thema vrijwilligerswerk in de sport. Centrale vraag daarbij is hoe ervoor te zorgen dat leerlingen op de juiste plek terecht komen. Dat wil zeggen een plek die aansluit op hun kwaliteiten, wensen en leerbehoefte. Voorkomen moet worden dat het centrale kenmerk van vrijwilligerswerk - de vrijwilligheid - in gevaar komt.

Stap 4 Begeleiding: de leerling op de werkvloer

Als leerlingen eenmaal aan de slag gaan bij hun stageorganisatie is het uiteraard van belang de vinger aan de pols te houden. Zowel de school als de stageorganisatie hebben daar een rol in. Gezamenlijk zijn zij verantwoordelijk voor een goede begeleiding, zowel bij de start als tijdens de uitvoering van de maatschappelijke stage. Het is belangrijk dat goed te regelen en er ook afspraken over te maken.

Stap 5 Evaluatie: terugblikken en vooruitkijken

'Last but not least' is het belangrijk om na afloop maar ook tussentijds na te gaan hoe een en ander verloopt. Daarbij gaat het zowel om het functioneren van de leerlingen (wat hebben zij geleerd?), als om het project of proces als geheel. Evalueren maakt het mogelijk om tijdig bij te sturen. Tegelijk vormt het ook weer de opstap naar een nieuwe 'ronde' maatschappelijke stages in de sport, die weer start bij stap 1 'Voorbereiding'. Een 'ronde' waarbij, op basis van de opgedane ervaringen, sommige zaken wellicht weer iets anders worden ingevuld.

Training geven

Aan het eind van iedere stap wordt een kleine samenvatting gegeven van de te ondernemen actiepunten. Voor iedere stap is dit zeer overzichtelijk op papier gezet. Als voorbeeld hier de actiepunten van stap 1.

Samenvatting actiepunten

- Overtuig de directie en het schoolbestuur van de meerwaarde van maatschappelijke stage in de sport.
- Maak de kosten (voornamelijk: docenturen) en baten inzichtelijk.
- Ga na of er subsidie- en/of fondsmogelijkheden zijn.
- Bepaal met elkaar welke faciliteiten (coördinatie- en begeleidingstijd) minimaal nodig zijn om op een goede manier invulling te geven aan maatschappelijke stage in de sport.
- Stel een gemotiveerd en enthousiast projectteam samen.
- Maak een projectplan c.q. kwaliteitsscan.
- Werk het projectplan concreet uit in een actieplan.
- Bepaal met elkaar:
  - welke klassen/leerjaren maatschappelijke stage in de sport gaan lopen
  - bij welk vak of welke vakken (onderwijsrichtingen) de stage wordt aangehaakt
  - hoe groot de studielast is (aantal stageuren)
  - over wat voor periode de uren (kunnen) worden uitgesmeerd (incidenteel versus structureel)
  - hoeveel tijd wordt uitgetrokken voor de introductie van leerlingen in het onderwerp 'vrijwilligerswerk in de sport'.

Samenvatting actiepunten

Dvd

Op de bijgeleverde dvd komen veel leerlingen aan het woord die hun zegje doen over het doen van de maatschappelijke stage in de sport en hoe ze op hun stageplek terecht zijn gekomen.

Zo maken ze kennis met vrijwilligerswerk. Ze leren wat het is om een gratis bijdrage te leveren aan de maatschappij. Het draait hierbij vooral om de balans tussen zelf leren en iets doen voor anderen. Voor veel jongeren is een maatschappelijke stage in de sport erg aantrekkelijk.

Maar ook vanuit de school en de vereniging wordt het belang van de stage belicht door middel van interviews met stagecoördinatoren en verenigingsvoorzitters.

Deze dvd is bijzonder geschikt om in te zetten tijdens de introductie van maatschappelijke stages onder de leerlingen.

De vereniging

Onder de titel *Jongeren bieden zich aan als vrijwilliger in de sport*, is een flyer ontwikkeld die bij verenigingen kan worden verspreid.

Cover dvd

Puntsgewijs wordt verteld over het belang van de maatschappelijke stage en wat een vereniging daaraan kan hebben. Deze flyer kunt u als school aan sportverenigingen overhandigen ter verduidelijking van de maatschappelijke stage. Hier een stukje inhoud uit de flyer.

Stagemakelaars

Stagemakelaars brengen de verschillende partijen samen. Die persoon kan iemand van de gemeente zijn, maar ook een verenigingsondersteuner, een combinatiefunctionaris, een lid van een sportraad, maar ook docenten LO kunnen deze rol vervullen. Voor hen is ook een brochure samengesteld: 'Maatschappelijke stage: benut de sport', met alle punten op een rij.

Cover stagemakelaars

Met deze producten staat de maatschappelijke stage in de sport goed in de steigers.

Wat levert het uw organisatie op?

- De stagiaires nemen *werk uit handen* binnen uw organisatie. U kunt denken aan het assisteren bij trainingen, deelnemen in de jeugdcommissie maar ook aan het helpen bij het beheer en onderhoud van materialen en velden.
  - Jongeren die al lid zijn van uw organisatie kunnen de maatschappelijke stage binnen hun eigen organisatie uitvoeren en zo ervaren en begrijpen *hoe hun eigen 'club' werkt*.
  - De frisse blik en ideeën van jongeren geven *nieuwe impulsen* aan uw organisatie.
  - Door maatschappelijke stages ontdekken jongeren hoe *leuk en veelzijdig* vrijwilligerswerk in de sport is. Wellicht blijven ze actief binnen uw organisatie.
  - U bent een *aantrekkelijke organisatie* voor samenwerkingspartners, bijvoorbeeld sponsors.
- Dit wordt ondersteund door quotes van verenigingsmensen.

“Onze club zocht versterking voor de jeugdcommissie. Ik hoorde van de mogelijkheid van maatschappelijke stage. Toen Daan met het idee kwam van een jaarkalender was de link gauw gelegd. Omdat hij zo handig bleek met de computer werkte hij ook mee aan onze nieuwe website.”

“Twee meiden die bij ons korfballen, hebben aangegeven bij ons een maatschappelijke stage te willen doen. We hadden nog nooit van maatschappelijke stages gehoord, maar staan hier zeker voor open. Ze zijn dit seizoen begonnen en het gaat heel goed. Wij zien graag dat oudere jeugdleden training geven aan de jongere teams. Door deze stage wordt er nog iets serieuzer mee omgegaan.”

Wat wordt er van uw organisatie verwacht?

- Zorg binnen uw organisatie voor voldoende *draagvlak*. Daarnaast heeft u een *begeleider* nodig voor de stagiaires.

“Van de vrijwilligerscentrale hebben we vooraf een boekje met informatie gekregen. Daarna gingen de vier stagiaires aan de slag met hun stageopdracht. Ze organiseerden een toernooi voor de allerkleinsten. De contactpersoon van de school kwam langs om te zien hoe alles ging.”

- De werkzaamheden voor de stagiaires moeten een duidelijk resultaat hebben, overzichtelijk, aantrekkelijk en zinvol zijn. Eigen inbreng tijdens de stage is voor jongeren vaak een voorwaarde om *gemotiveerd aan de slag* te gaan.
- De omvang, het tijdstip en de periode van de stage kunnen per school erg verschillen. In *overleg met school* en de leerling komt u tot overeenstemming over de invulling en uitvoering van de stage.
- De *veiligheid* van stagiaires staat voorop.

Deel inhoud flyer

Als u meer wilt weten over de invulling van de maatschappelijke stage in de sport, dan kunt u kijken op www.maatschappelijkestageindesport.nl of contact opnemen met NISB.

Foto's: Voermans van Bree fotografie

Correspondentie:

dayenne.labee@nisb.nl en/of carolien.daniels@nisb.nl